

Bulletin č. 106

INFORMACE UNIE FYZIOTERAPEUTŮ
ČESKÉ REPUBLIKY
20. ROČNÍK, ČERVEN/2012

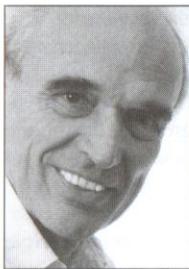
Společenský večer Sjezdu SRFM v Luháčovicích
jako každoročně provázela cimbálová muzika.

Člen World Confederation for Physical Therapy – WCPT

Odborné články

Viscerální manipulace a její původ

Manuální manipulace vnitřních orgánů byla součástí medicínských kultur Evropy a Asie již od starověku a taktéž byla a je důležitou součástí terapeutických systémů v Japonsku a Asii. Za průkopníka terapeutické metody viscerální manipulace moderní doby je považován francouzský osteopat a fyzioterapeut *Jean-Pierre Barral*. Barral, narozen 25. září 1944 v Grenoblu, ve Francii získal diplom z osteopatické medicíny na European School of Osteopathy v roce 1974, kde takéž v letech 1975 až 1982 sám vyučoval.

O Barralovi se traduje, že zájem o viscerální manipulaci vzbudil jeden z jeho dávných pacientů. Ten mu při své další návštěvě v ordinaci vyprávěl, že za jeho vyléčené bolesti bederní páteře může manipulace žaludku, kterou prodělal u asijského terapeuta. Barral byl prý myšlenkou vzájemné klinické souvislosti mezi žaludkem a bolestí zad natolik fascinován, že začal velmi intenzivně studovat vzájemné vertobroviscerální či viscerovertebrální vztahy na svých pacientech a dále je prohluboval v rámci celoživotního studia anatomie. Jednoho dne Barral dokonce v praxi zaznamenal, že orgány člověka vykonávají vlastní pohyb, který je v technice viscerální manipulace (VM) nazýván jako *motilita*. Tento pohyb je velmi specifický a terapeut této techniky může na základě jeho volnosti či plynulosti a celkové síly posoudit rovnováhu fyziologické funkce testovaného vnitřního orgánu.

Začátky Barralova intenzivního studia techniky či metody VM se datují od doby, kdy pracoval v Grenoblu pod vedením tamního specialisty na plicní onemocnění a anatoma Georges

Arnauda v nemocnici, která se specializovala na plicní onemocnění. Ve spolupráci s Dr. Arnaudem Barral studoval biomechanické vztahy a vlivy na měkké tkáně vnitřních orgánů u pacientů i na neživých tělech. Zde mnohokrát pozoroval jak restriky např. jizvy v okolí poškozených orgánů (především plic) mají vliv na celkové napětí měkkých tkání v bezprostřední blízkosti i dále. I jak např. plicní onemocnění změní strukturu obratlových těl krční páteře, a tím i celkové zakřivení osy páteře. Tyto nálezy anatomických souvislostí byly později využívány ve výuce vyšetřovacích technik viscerální manipulace známé v angl. jazyce jako „*listening*“ (poslech). S kolegou na klinice v Grenoblu Pierrem Mercierem začal Barral dále studovat pohyby vnitřních orgánů či orgánových systémů v třídimenzionální ose a také jak se orgány pohybují či „*klouzají*“ vůči sobě navzájem. Spolu takéž rozvíjeli myšlenku příčinné souvislosti orgánových systémů na tzv. liniích (zřetezeních) napětí uvnitř lidského těla a dále podpořili klinické zjištění, že tkáně jsou schopny si toto napětí „pamatovat“ i v delším časovém horizontu. Díky radiologovi Dr. Serge Cohenovi byla i možná dokumentace změn vnitřních orgánů před i po viscerální manipulaci za použití mnoha vyšetřovacích technologií.

V současné době Barral spolupracuje s dalším francouzským osteopatem *Alainem Croibierem* a začleňuje do své práce nervový systém, oběhový a pohybový systém člověka. Tato spolupráce je dokládána výzkumem a klinickou praxí, které podporuje validitu teorie a praxe metody viscerální manipulace.

Barral se každopádně osobně nepovažuje za „vynálezce“ viscerální manipulace. Spíše o sobě mluví jako o někom, kdo tuto techniku či metodu stále rozvíjí na základě propojení vědeckého výzkumu a klinické praxe. Sám sebe popisuje v první řadě jako praktika – terapeuta a teprve poté jako učitele VM. Barral učí techniky Viscerální manipulace od roku 1980 v Evropě, Asii a ve Spojených státech. Od té doby takéž proškolil tým mezinárodních instruktorů, kteří

učí VM pro zdravotníky/terapeuty celosvětově v rámci Barral institutu.

Z knihy Alison Harvey: „A Pathway to Health – How Visceral Manipulation Can Help You“ přeložila Mgr. Helena Toušková. Bližší informace o Barral institutu v České republice na www.barralinstitute.cz.

Jean-Pierre Barral, DO, MRO(F), RPT má v současné době svoji privátní praxi v Grenoblu ve Francii. Působí jako ředitel oddělení osteopatické medicíny na lékařské fakultě v Paříži, je zařazený předseda oddělení viscerální manipulace na fakultě osteopatické medicíny v Grenoblu a akademický ředitel mezinárodní osteopatické vyšší odborné školy v St. Etienne ve Francii. Autor mnoha publikací na téma Viscerální manipulace.

BTL-6000 Shortwave – krátkovlnná diatermie

Ing. Martin Smrček, produktový specialista BTL zdravotnická technika, a.s.

BTL-6000 Shortwave je moderní zařízení pro vysokofrekvenční termoterapii, neboli krátkovlnnou diatermii. Obecně se jedná o jednu z metod tepelných terapií, mezi které se řadí i parafínové a vodní lázně, infralampy, biotronové lampy, různé zábaly apod. Výhodou krátkovlnné diatermie oproti zmíněným metodám je větší hloubka průniku, lepší zacílení terapie a trvalejší tepelný účinek. V této souvislosti je vhodné dodat, že se jedná o metodu s nejširším využitím. KVD je velmi dobře použitelná na prakticky všechny rehabilitační i ortopedické diagnózy a své využití nalezne i v interní medicíně, gynekologii, urologii, ORL.

A jak taková krátkovlnná diatermie pracuje? Při kapacitní metodě KVD vysílá vlnění o vysoké frekvenci do těla pacienta, kde dokonale pro-

hřeje cílenou požadovanou oblast. Při použití metody induktivní, využívá elektromagnetické indukce. Přístroj bere v úvahu typ tkáně a hloubku uložení patologie. Dle toho využije k ošetření pulsní nebo kontinuální režim a kapacitní nebo induktivní elektrodu.

Kapacitní a induktivní metoda se zásadně liší. Zatímco při kapacitní metodě přeměna energie na teplo probíhá v povrchových částech těla, kde je menší prokrvení, např. v tukových a pojivo-vých tkáních, induktivní metoda se zaměřuje na hlouběji uložené svalstvo a orgány s dobrým prokrvením.

Obecně lze říci, že vysokofrekvenční diatermie vyvolává intenzivní a hloubkové prohřátí léčené tkáně. Výsledkem je svalové uvolnění, zásadní zmírnění bolesti a podpora místní látkové výměny a metabolismu. Toto ve stejně míře nedokáže žádná jiná metoda tepelné terapie.

Mezi nejčastější diagnózy, na které se KVD používá patří postraumatické a zánětlivé procesy vazů, šlach, fascií, kloubních pouzder (např. tendinitidy, bursitidy, syndrom zmrzlého ramene aj.), dále subchronické a chronické zánětlivé i degenerativní onemocnění kloubů (artritidy jakékoliv etiologie, arthrosis) a v neposlední řadě má KVD výborné účinky na bolesti a zvýšené napětí ve svalech (myalgie, myospasmus, lumbago aj.)

Výše uvedené informace jsou asi známé každému zkušenému lékaři či terapeutovi. Je tedy s podivem, že je tato metoda v České republice poměrně vzácná a pacienti musí často překonávat velké vzdálenosti, aby tuto terapii mohli absolvovat. Je to zřejmě způsobeno tím, že koupit si infralampu nebo parafínovou lázeň je levnější, než pořídit si KVD. Pro ekonomické úvahy však není směrodatná pouze cena, ale i návratnost investice. A právě návratnost je u KVD velmi rychlá. V mnoha případech rychlejší než u ostatních metod. KVD je hrazena pojistovnami a její bodové ohodnocení je v závislosti na tom, kdo ji vykazuje, 2x až 4x vyšší než například u elektroléčby. Když si k tomu přičteme další pozitivní